

Høringsuttalelse til NOU 2023:7-Trygg barndom, sikker fremtid

Organisasjonen for barnevernsforeldre viser til Barne- og familiedepartementet sitt høringsbrev 27.03.2023 om høring av NOU 2023:7 *Trygg barndom, sikker fremtid. Gjennomgang av rettsikkerheten for barn og foreldre i barnevernet*. Her gir vi vår høringsuttalelse.

Organisasjonen for barnevernsforeldre (OBF) har deltatt i ressursgruppen til Barnevernsutvalget og vi har hatt store forventninger til utvalgets rapport. Det er nedlagt et betydelig arbeid med utredningen og det har vært høy aktivitet i hele utvalgets periode. Barnevernet har en viktig rolle i samfunnet vårt og barnevernsloven åpner for svært inngripende tvangstiltak. I utvalgets rapport er det flere steder poengtert at det er behov for mer forskning, kunnskapsinnhenting for at barnevernfeltet skal få et bedre kunnskapsgrunnlag. Vi stiller oss bak dette.

Vårt kunnskapsgrunnlag i dette høringssvaret baserer seg på foreldres tilbakemeldinger, både fra medlemmer, men også fra foreldre som deltar i et utviklingsprosjekt. Prosjektet *Foreldreinvolvering-nasjonal metode for foreldreoppfølging i grupper* som Norsk Fosterhjemsforening er eier av og hvor vi i OBF er samarbeidspartner har over 45 foreldre som har deltatt på samlinger, svart ut spørreskjemaer og gitt tilbakemeldinger på hva deres behov har vært i omsorgsovertakelser, deres erfaringer og deres ønsker for utvikling innen oppfølging og samarbeid.

Vi ønsker å komme med noen tilbakemeldinger innledningsvis.

Familier med barn som har nedsatt kognitiv funksjonsevne er lite drøftet. Vi har en bekymring for hvordan disse barna får sin rett til medvirkning ivaretatt og hvordan det tverrfaglige samarbeidet kan muliggjøres. Samarbeid med Habiliteringstjenesten for barn og unge, BUP, Statsped og andre aktører er helt vesentlig da de sitter på kompetanse barnevern ikke har. Vi er bekymret for at dette ikke gir en helhetlig tilnærming også for å forstå fullt ut barns behov, symptomer og uttrykk.

Foreldre med nedsatt kognitiv funksjon må også ivaretas og få riktig hjelp og støtte i forelderrollen også ved omsorgsovertakelse.

Foreldres oppfølging etter en omsorgsovertakelse er svært tilfeldig og skaper grobunn for konflikt og en vedvarende belastning som gir både økonomiske og helsemessige konsekvenser. Vi savner konkrete anbefalinger på hva en «god foreldreoppfølging» skal inneholde.

I utvalgets rapport refereres det til flere av rapporter og funn som vi finner problematisk. Viktigheten av at undersøkelser i dette feltet er kvalitetssikret er høy, når utvalget ikke

opplyser om at bl.a Forandringsfabrikkens funn er problematiske kan dette skape en virkelighetsforståelse som ikke er riktig. Høy kvalitet på brukermedvirkning for alle involverte aktører må sikres og vi har en bekymring knyttet til gjenbruk av informanter i mange av de mindre kvalitative undersøkelsene det blir referert til. Barneombudets rapport «Blod er ikke alltid tykkere enn vann» er også tydelige på at dette ikke er en forskningsrapport, men det gir informasjon av en mindre gruppe på 20 individer. Utvalget problematiserer materialet som er tilgjengelig og at det ikke er nok fagfellevurderte artikler og studier. Allikevel blir ikke dette gjennomgående belyst i rapporten.

Foreldre vet at det er stor ressursmangel i de lokale barnevernskontorene. Hyppige sykemeldinger, bytte av saksbehandlere, lav grad av oversikt og en opplevelse av at det er veldig personavhengig hva slags samarbeid man får er tilbakevendende. Foreldre har også en bekymring knyttet til arbeidsbelastning for ansatte og vi registrerer at foreldre er redde for å legge sten til byrden når de opplever slitne kontaktpersoner. Dette mener vi er bekymringsfullt. Rapporten lanserer nye løsninger som vi ikke helt klarer å se skal løse ressursutfordringene og høy turnover.

Vi støtter fullt ut at ansatte i barnevern og andre profesjoner som jobber med foreldre, barn og fosterhjem må ha utfyllende politiattest som innhentes hvert år og at det innføres krav om autorisasjon for profesjonene. Sårbarheten i disse gruppene blir ofte problematisert ved søking om forskningsprosjekter og det er svært strenge kriterier. Det er et stort paradoks at dette ikke er innført for svært lang tid siden. Dette er et hastetiltak for også å bidra til rettsikkerhet og trygghet for familier i møte med barnevern.

Vår høringsuttalelse vil omfatte de temaene som har relevans for vår brukerorganisasjon og hvor vi har kompetanse.

Kapittel 7

Utprøving og etablering av en barnerepresentantordning

Utvalgets flertall foreslår at det skal oppnevnes en barnerepresentantordning for barn som ikke kan bo hjemme, og som skal bistå barnet frem til det er 25 år. BRO skal også kunne være en vedvarende støtte også i ettervernet. Ordningen skal sikre uavhengig representasjon som kun har ansvar for barnet og barnets interesser i saken. BRO skal erstatte ordningene med talsperson, tillitsperson og tilsynsperson i fosterhjem, slik at barn får én person å forholde seg til. Videre foreslås det at alle barn som flyttes ut av hjemmet får partsstatus som forvaltes av BRO. BRO skal informere barnet om saken, formidle barnets syn til beslutningstakere i barnevernet, nemnda og domstolene, og uttale seg om sin egen vurdering av barnets beste. Flertallet i utvalget beskriver at i BRO samles kompetansen innenfor en struktur som kun har som funksjon å representere barn. Barnet møter personer som er tilknyttet et fagmiljø, har spesiell kompetanse og er trent i å samtale med barn, innhente barns synspunkter og forstå situasjonen for barn som har opplevd omsorgssvikt. Dersom BRO fungerer etter sitt formål, mener vi det vil kunne føre til kvalitativt bedre oppfølging av det enkelte barn, og styrke barns rettssikkerhet. En forutsetning for dette er at en oppnår kontinuitet. Ved rekruttering av ansatte

i stillinger som BRO vil man måtte anta at det rekrutteres fra den knappe ressurstilgangen som allerede er på personer med dette sammensatte kvalifikasjonskravet. En bekymring knyttet til BRO og som gjør det vanskelig å støtte forslaget er at det vil kreve betydelige ressurser i noe som egentlig bør dekkes av barneverntjenestens mandat. Erfaringene fra barnekoordinatorene for familier med barn som trenger sammensatte helse og velferdstjenester er at det har vært krevende å rekruttere og det er så sammensatte situasjoner at et menneske blir sårbart. Sårbare barn med funksjonsnedsettelse, språkutfordringer, kulturelle bakgrunn og ulike utviklingsforstyrrelser vil trenge personer som kan kommunisere og ha kompetanse på hvordan de best mulig kan ivareta barnets rettigheter og behov. Det er vanskelig å se BRO som en løsning på en utfordring som handler om ressursmangel i barneverntjenestene, både på personell og tid. Foreldre opplever også at de må samarbeide med svært mange ulike personer og at det er krevende å vite hva slags rolle alle har. Ved å jobbe i et system kan man bli blind for hvordan det oppleves utenfra. Foreldre og barn opplever at kontaktpersoner blir hyppig byttet ut og at det er vanskelig å forholde seg til alle instansene i en innledende fase og også i mange år etterpå. En høy grad av turnover av ansatte i barnevernet, ressursmangler, utfordringer med samarbeid mellom det statlige og kommunale barnevernet gjør det krevende for barn og familier å få tillit og et samarbeidsmiljø. Vi er ikke sikre på om BRO vil være en riktig løsning på dette. Ansatte i BRO vil også bli syke, slutte, bli pensjonister, søke seg over i andre stillinger og slutte. Vi vil påpeke viktigheten av at barns medvirkning og rettsikkerhet blir styrket, men er bekymret for om enda et ledd unna barneverntjenesten vil kunne svekke barns medvirkning reelt sett. Barneverntjenestens lovpålagte oppgaver er å ivareta barn og foreldres rettsikkerhet og at de har kvalitet, kompetanse og gode nok verktøy, metoder og rutiner. Herunder er også en god nok og kompetent bemanning i tjenestene viktig. Utfordringene med et fragmentert barnevern som flere ganger er pekt på, vil ikke løses av dette. Hva barnevernets ansatte mener skal til for å kunne gi en god nok støtte, trygghet og oppfølging hadde vært interessant. Foreldre som opplever å møte ansatte i barneverntjenestene med en god relasjonskompetans klarer ofte å få til et godt samarbeid, selv med tidligere dårlige erfaringer med andre i tjenestene. Dette er det mange gode eksempler på. Disse relasjonene er svært viktige i arbeidet med reparering og konfliktløsning. Vi er usikre på om BRO vil kunne være rette vei her.

Om departementet allikevel vil innføre ordningen med BRO, støtter vi at det piloteres i flere kommuner av ulik størrelse og at det i forkant av en slik pilotering gjøres grundige forberedelser med å avklare mandater og rollefordeling slik at det ikke skapes usikkerhet hos barneverntjenester, barn og foreldre.

Kapittel 8

Forslag 2 Lavere aldersgrense for partsrettigheter:

Vi støtter utvalgets forslag om partsrettigheter for barn fra fylte 12 år. Dette fordi dette er i praksis mulig også i dagens lovverk.

Forslag 3 Snever unntaksbestemmelse om å nekte innsyn i opplysninger:

Vi støtter utvalgets forslag. Vi vil allikevel utdype at innsyn i saksdokumenter som omhandler foreldre, fosterforeldre og andre personer rundt barnet må behandles med stor forsiktighet. Vi savner en mer inngående drøfting av den etiske problematikken rundt dette. Både foreldre og

fosterforeldre kan være svært sårbare i perioder av livet og det vil ikke nødvendigvis være et gode for barn å få den hele og fulle innsikt i det, da det også vil kunne sette barnet i vanskelige situasjoner som voksen. Foreldres helseopplysninger som blir hentet ut og brukt i sammenhenger som ikke har kontekst er ikke sjeldent. Vi har stor bekymring knyttet til foreldre som ikke opplever at de kan motta helsehjelp fordi de er redde det kan bli brukt og hentet ut i slike sammenhenger. Det er svært viktig å styrke foreldres tillit til hjelpeapparatet og trygge dem på psykologer og terapeuters taushetsplikt.

Forslag 7 Overprøving av barneverntjenestens vedtak om hjelpetiltak i hjemmet

Forslaget betyr at det er barn under 12 år som kan klage til Statsforvalter på vedtak om hjelpetiltak i hjemmet som angår barnet, da barn med partstatus allerede har klagerett på barneverntjenestens vedtak. Vi støtter ikke forslaget.

Forslag 8 Informasjon om klagemuligheter

Vi støtter forslaget. Vi vil allikevel kommentere på at det er bekymringsfullt at det ikke er alminnelig praksis å gi riktig og god informasjon om klagemuligheter til barn fra barneverntjenesten.

Kapittel 9-

Barnevernet gis ansvar for alle enslige mindreårige asylsøkere

Vi støtter utvalgets forslag. Alle mindreårige barn i Norge som ikke har foreldrenes omsorg har barnevernet ansvar for. Det er på høy tid at alle mindreårige er under barnevernets omsorg og at arbeid knyttet til barna hjemles i barnevernloven. Foreldre som har erfaring med ungdom som rømmer fra institusjoner, fosterhjem og eget hjem er rystet og svært bekymret over det store antallet barn som forsvinner fra mottak og som ikke blir lett etter. Disse barna må ha et sterkere vern for å ikke havne i kriminelle nettverk som kan utsette dem for grov utnyttelse og fare.

Kapittel 11

Forslag 10 Lovfesting av momentliste i bestemmelsen om barnets beste

Vi støtter utvalgets forslag. Kompetanse om kultur og å vokse opp som tokulturell, krysskulturell for barn, fosterhjem og foreldre/familie må vektlegges og systematiseres. Barns sosiale situasjon er et viktig punkt og vi ser utvalget har hatt en grundig redegjørelse for forslag om momentfesting.

Kapittel 12

Tydligere veiledning for involvering av barn og foreldre i saksbehandling

Det er stort behov for både foreldre og barn å få informasjon og bli involvert i saksbehandling. Kommunikasjon som har klart alminnelig språk og hvor barneverntjenesten

snakker med og ikke til foreldre er et uttalt ønske. Foreldre som står i krise, blir utsatt for en helt u hensiktsmessig tilleggsbelastning med uforutsigbarhet og større utrygghet. I all annen offentlig omsorg vil man vektlegge forutsigbarhet som et virkemiddel når mennesker står i store livskriser. Gode tolketjenester over hele landet er et helt klart virkemiddel for å bedre både involvering, kulturforskjeller og rettsikkerhet. En egen kvalitetssikring for tolker som jobber med sårbare barn, unge og foreldre. **Forslag 11: Forbedre mulighetene til å ha med en støtteperson i møte med barnevernet**

Vi støtter utvalgets forslag, men ønsker en sterkere klargjøring på kriterier og retningslinjer for en aktuell støtteperson. Vi ønsker i utgangspunktet en *rettighet* til støtte. I den ekstreme påkjenningen foreldre står i er det altfor krevende å skulle stå alene. Sjokk, sorg og krise fører med seg kroppslige og kognitive konsekvenser som og mange strever med å huske og oppfatte samtaler. Dette er allment kjente symptomer på sorgreaksjoner og krise. Å få hjelp og støtte i samtaler med barneverntjenestene bør være helt selvfølgelig. Om taushetsbelagte opplysninger er en utfordring, har vi god systematikk på taushetserklæringer og eventuelt sertifisere egnede personer til å være støtteperson. Vi etterspør mer kunnskap om langtidsvirkningene for foreldre som opplever barnevernsundersøkelser, spesielt i saker som henlegges. Foreldre har et stort behov for bistand i møter med barneverntjenesten. Trygghet er helt grunnleggende for å få til et samarbeid.

Kapittel 14

Bakgrunnen for endringsforslag i behandlingen av akuttvedtak var problemstillingene:

- Er det behov for å kvalitetssikring av tvangsvedtakene?
- Er barnevernet håndtering av akutte situasjoner for lite skånsom?
- Bli barna tilstrekkelig involvert i beslutningsprosessene?
- Har akutttiltakene god nok kvalitet?
- Er rettsikkerheten godt nok ivarettatt ved akuttvedtak som hjelpetiltak?

Utvalget er tatt utgangspunkt i sentrale utfordringer når det gjelder akutttiltak, men vi mener at de ikke blir drøftet grundig nok. Siden vi i OBF har jobbet spesielt med akuttplasseringer de siste månedene har kjennskapen til nyere rapporter og forskning vært svært tilgjengelig for oss. Vi registrerer at utvalgets bruk av NOU 2023 Kapittel 14, side 195 står det:

‘En stor andel av barna som blir plassert akutt har vært kjent for barnevernet i flere år, og barna er i gjennomsnitt 9 år gamle.¹ Fysisk mishandling, manglende foreldreferdigheter,² foreldres rusmisbruk og psykiske problemer og vold, eller høy grad av konflikt i hjemmet er de vanligste begrunnelsene for akuttplassering (Drange mfl., 2021). Ved akuttplassering av ungdom er rusmisbruk, psykiske problemer og atferdsproblemer de vanligste begrunnelsene.’

Den korrekte gjengivelsen av rapporten ‘Beskrivende analyser -barn og familier i barnevernet (Drange et al., 2021) når det gjelder begrunnelse for akuttplassering er på side 146:

4. foreldres manglende foreldreferdigheter er klart vanligst

7. Vold i hjemmet/barnet vitne til vold i nære relasjoner deretter

Så relativt jevnt mellom

2. Foreldre psykiske problem/lidelse

6. Høy grad av konflikt hjemme

9. Barnet utsatt for fysisk mishandling

Setningen om ungdommer er ikke riktig. Det er stort sett de samme faktorene der, bare litt lavere andeler.

Buudir har finansiert et 4-årig prosjekt ved bruk av akutt familieråd (Slettebø, Paulsen, Christoffersen og Aadnanes, 2021) Her er bruken av akutt familieråd evaluert og det er flere funn og sentrale elementer som vi savner i utvalgets utredning. Vi opplever ikke at kapitlet om akutt plasseringer og drøftingen av dette er helhetlig eller grundig nok og vil oppfordre til at dette temaet belyses på nytt med den tilgjengelige forskningen når kunnskapsgrunnlaget allerede er tynt.

Kapittel 16

Sakkyndige i barnevernssaker

Sakkyndigkompetansen må kvalitetssikres. For å kunne være sakkyndige psykologer i barnevernet må man være psykologspesialist som i tillegg har fullført Psykologforeningens barnefaglige sakkyndige utdanning, og på den måten er oppført på nasjonal liste for sakkyndige. De må også være spesialisert på tema de skal utrede. Vi støtter derfor de foreslåtte tiltakene i kapittel 16 om kvalitetssikring av sakkyndige og av deres arbeid.

Kapittel 18 – Barn og foreldres rett til gjenforening og samvær Vi støtter utvalgets forslag om når det gjelder innholdet i oppfølging av foreldre som har mistet omsorgen for barn. Når det gjelder krisehjelp til foreldre som har mistet omsorg for barn mener vi at dette er et viktig tiltak. OBF har ved flere anledninger etterlyst en kvalitetssikring og en bevisstgjøring av behovet for krisehjelp til foreldre. I dialog med ledere for ulike kommunale kriseteam får vi tilbakemeldinger på at barneverntjenestene kontakter dem og ønsker deres bistand i situasjoner hvor det er akutte situasjoner. Kriseteam i kommunene er ikke rigget for dette og har ikke mandat til å ha dette som en arbeidsoppgave. Alternativet for hjelp i akutte situasjoner hvor man tenker eller er bekymret for liv og helse til foreldre, er å bli vurdert av DPS. Da akutte plasseringer ofte skjer fredag ettermiddag og i ferier, er det lav kapasitet i helsetjenesten. I distriktene kommer man opp i situasjoner hvor foreldre i krise blir transportert av politi opp mot 2,5 time hver vei. Dette samsvarer ikke med god omsorg av mennesker i krise.

Familievernet blir nevnt som en mulig aktør for å gi foreldre i krise oppfølging. Vi stiller oss undrende til at utvalget ikke har sett på Familievernets kapasitet og geografiske utstrekning,

samt antall ansatte. Familievernkontorene er ikke rustet til å kunne dekke oppfølging for foreldre. Dette ligger heller ikke under familievernkontorenes kjerneområder. Oppfølging av foreldre er et felt som krever store ressurser og det er den enkelte barneverntjeneste som har det juridiske ansvaret for at foreldre får god oppfølging. Vi vil understreke at oppfølging av foreldre må være til stede gjennom hele omsorgsovertakelsen. En god omsorg for foreldre uavhengig om de får omsorgen tilbake eller har samvær, mener vi er en nøkkel for å kunne få til det nødvendige samarbeidet mellom barnverntjeneste, foreldre og fosterforeldre til det beste for barnet. Mange barn oppsøker foreldrene sine i voksen alder og vi har en bekymring for hvordan noen foreldre som blir svært nedbrutt og blir etterlatt til seg selv, er istandsatt til å møte voksne barn på en god måte for seg selv og barnet.

Foreldre som har deltatt i grupper med andre foreldre har i all hovedsak hatt gode erfaringer og anbefaler det. Flertallet av foreldre vi har intervjuet har ingen kjennskap til tilbudet fra Familievernkontoret.

Familievernet skal være et tilbud til alle familier og par, i tråd med samhandlingsreformens forebyggings- og folkehelseperspektiv. Familievernet må være en tjeneste med høy faglig kvalitet, men som et lavterskeltilbud og ikke som spesialisttjeneste. Det at familievernet er et lavterskeltilbud har i seg selv vært en suksessfaktor. Dette gjør at brukere av tjenesten i stor grad definerer egne behov og ber om hjelp når de ønsker det. Familievernet har en sentral rolle i forebygging av større relasjonelle problemer i familien eller hos par. Ved å komme inn tidlig kan de løse mange saker før de blir så alvorlige at andre deler av hjelpeapparatet må kobles på. Vi vil understreke at foreldre i barnevernet på linje med andre foreldre og par har rett til hjelp fra familievernet. Familievernet har egne oppgaver, samt selvstendige mandater for sin virksomhet, gjengitt i lov om familievernkontorer. Vi støtter derfor ikke utvalgets forslag om å utrede at familievernet skal få ansvaret for krisehjelp til foreldre etter omsorgsovertakelse. En slik endring mener vi vil gå utover det tilbudet familievernet har i dag som lavterskel tjeneste. Vi har den samme bekymringen når det gjelder utvalgets forslag om å presisere familievernets ansvar når det gjelder foreldre som har mistet omsorgen for barn. Det er barneverntjenestene som har det juridiske ansvaret og tilbudet må være tilgjengelig, universelt og være felles nasjonalt. Et samarbeid mellom barneverntjenestene, foreldre, ideelle aktører og Familievernkontorene/Spisskompetansmiljøet for foreldreoppfølging (BUFETAT) med en klar felles plattform som evalueres i samarbeid ville vært et viktig bidrag.

Kapittel 19

Utvalget har mange gode forslag til tiltak i kapittelet om fosterhjem. Vi mener det er viktig at man legger til rette slik at man klarer å beholde gode fosterhjem, slik at de ikke gir seg etter å ha vært familie for ett/få barn og at de anbefaler andre å bli fosterhjem. Ifølge Norsk fosterhjemsforening klarer vi dette i liten grad. Mange barneverntjenester har ikke kapasitet til å følge opp barn og foreldre så tett som det er behov for. Dette gjelder også på fosterhjemsfeltet. Mange fosterforeldre blir derfor stående alene på grunn av manglende veiledning og oppfølging fra barneverntjenesten.

Fosterforeldre trenger å bli anerkjent på en annen måte enn i dag, og de har behov for bedre rammevilkår. Kravene til fosterhjem har blitt langt mer krevende etter innføring av ny barnevernslov, EMD-dommene etc. OBF støtter utvalgets forslag om at noen av

rammevilkårene for fosterhjem lovfestes. For eksempel bedre pensjonsrettigheter, trygghet mht trygderettigheter ved sykdom, ferie, avlastning, støtte og veiledning. Samfunnsoppdraget kan ikke ses på som en dugnad. Det å være fosterhjem kan ofte være en så stor oppgave at det går på bekostning av både egne barn, økonomi, egen helse, fritid og livskvalitet. Barn i fosterhjem bør slippe å måtte flytte unødig, også institusjonen kunne brukes som besøkshjem/avlastning. 7 Kapittel 20 – Institusjon FO støtter mindretallets merknad om at det er viktig at institusjon ikke fremstilles som siste utvei. Utvalgets omtale av barnevernsinstitusjoner er ikke forskningsbasert, og vi vil understreke at for noen barn vil det være best å bo på institusjon – i kortere eller lengre perioder. Derfor trenger barnevernsinstitusjonene utvikling, omstilling og differensiering fremfor standardisering. Samtidig er spesialiserte fosterhjem et viktig alternativ til institusjonstilbud for barn og unge. FO er bekymret for at dette barnevernstiltaket står i fare for å bli rasert på grunn av manglende bistandsplikt. Det vil i så fall føre til at barn og ungdom mister et godt, samfunnsøkonomisk og virkningsfullt barnevernstiltak (Menon rapport 136/2022). Vi støtter utvalgets anbefaling om at Bufetat må få bistandsplikt for spesialiserte fosterhjem, samt at tiltaket og bistandsplikten anbefales utvidet og videreutviklet i fremtidens barnevern. Vi støtter imidlertid ikke forslaget om at bruk av institusjon må begrunnes særskilt. Alle tiltak etter barnevernsloven skal begrunnes godt ut fra det enkelte barns behov. Det er like viktig uavhengig om barnet skal bo i fosterhjem, spesialisert fosterhjem eller institusjon, eller om det skal motta hjelpetiltak i foreldrenes hjem.

Kapittel 21

Kontinuitet og familieliv for barn som ikke kan tilbakeføres til opprinnelige foreldre

En ordning med oppvekstadsopsjon klarer vi ikke helt å se løser behovene til både barn, foreldre og fosterforeldre. Vi er opptatt av ordninger som sikrer barn trygghet, stabilitet og forutsigbarhet, og er usikre på hvor mange en oppvekstadsopsjon vil være relevant for. Vi anbefaler å se til rådene i Barneombudets rapport om fosterhjem «Blod er ikke tykkere enn vann». Vi mener at disse kan være mer relevant når det gjelder å sikre barns behov i fosterhjem for flere barn enn det en oppvekstadsopsjon vil være. Gode stabile relasjoner med foreldre og fosterhjem, en stabil og støttende barneverntjeneste og tydelige avklaringer for alle parter når det skal være varige plasseringer er slik vi ser det en riktigere måte å gi barna trygge og forutsigbare rammer. Styrking av veiledning i fosterhjem, kompetanse på samarbeid og ressurser rundt foreldre, fosterhjem og barneverntjenestens ansatte i form av stabile kontrakter, forutsigbarhet og kompetanseheving. Vi ser heller ikke hvordan dette kan styrke rettsvernet for foreldre og barn, eller fosterforeldres rammer for sin utøvelse.

Kapittel 22

Ettervern for gode overganger til voksenlivet

Lovverket for å kunne gi ungdom og unge voksne i barnevernet godt ettervern kom med ny barnevernslov. Dessverre har ikke dette i god nok grad vært fulgt i praksis i kommunene. Vi støtter utvalgets forslag for å styrke det faglige arbeidet med ettervern.

Kapittel 24

Organiseringen av barnevernet

Vi støtter forslaget om tydeligere krav til hva som skal være en forsvarlig barneverntjeneste. Koordinerte og helhetlige tilbud til foreldre, barn og unge voksne. Forebyggende arbeid forutsetter tverrfaglig samarbeid mellom tjenestene og enhetene i kommunene, og må omfatte alle tjenester og livsområder som familier påvirkes av. Kommunale tjenester i NAV har en viktig rolle i å forebygge fattigdom i familier og å fange opp utfordringer på et tidlig tidspunkt. Skole, barnehager og helsestasjon er sentrale arenaer i de fleste barns liv. Disse instansene er derfor særlig viktige i forebyggende arbeid. Med kommunal forankring av hjelpetiltak kan kommunen internt samarbeide tverrfaglig og tverretattlig, jobbe mer fleksibelt og bygge opp helhetlige tiltakskjeder. Barn og familier lever sine liv i kommunene, og ofte vil barn som trenger hjelp fra barnevernet være i behov av tiltak fra flere kommunale tjenester. Vi støtter ikke et forslag om å overføre ansvaret for barneverntjenesten fra kommunen til staten.

Vi støtter forslaget om å skille BUFDIR og BUFETAT og mener utvalget har gode argumenter for denne delingen. Vi vil også uttrykke viktigheten av et godt spisskompetansmiljø på alle feltene i BUFETAT som er godt nok finansiert.

Vi støtter ikke utvalgets forslag om å pålegge kommuner å samarbeide med andre kommuner dersom de ikke klarer å drive forsvarlig barnevern. Statsforvalterens rolle som tilsynsmyndighet og veileder for kommunene er beste praksis. For kommuner som ikke klarer å drifte forsvarlig må andre løsninger undersøkes, det handler om både finansiering og rekruttering

Kapittel 25

Samarbeid og tidlig innsats

Vi skulle ønsket oss at utvalget vektla dette kapittelet i enda større grad. Foreldres tilbakemeldinger om viktigheten i tidlig innsats, foreldresterkende tiltak og det viktige tverrsektorielle samarbeidet mellom alle tjenestene som Helse, oppvekst, NAV, habiliteringstjenestene og førstelinjetjeneste i psykisk helsevern er helt utvetydig. Gode tverrfaglige perspektiver som kan gi bedre vurderinger, utredninger og riktigere hjelp tidlig.

Kapittel 26 Tilsyn, kontroll og læring

Et godt og funksjonelt tilsyn er viktig for å sikre og utvikle kvalitet i barnevernet. Vi vil særlig fremheve forslaget om å styrke bruken av tilsynsmøter for å samordne tjenestetilbudet som et godt tiltak. Vi støtter ikke forslaget om å utrede reduksjon av volumkravet til statsforvalternes tilsynsbesøk i barnevernsinstitusjoner.

Ulefoss, 25.6.2023

Lina Skippervold-Hansen
Rådgiver Samfunn og utvikling
OBF | Organisasjonen for barnevernsforeldre
Tlf. +4792294782 | lina@barnevernsforeldrene.no

